

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

20 decembrie 2017

CSN 7 nr. 442

Raport asupra proiectului de Lege privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova (nr.396 din 10.10.2016), lectura II.

În conformitate cu atribuțiile funcționale stabilite de Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, prezintă spre examinare și dezbateri plenului Parlamentului propunerile și obiecțiile parvenite din partea deputaților, comisiilor parlamentare permanente și direcției generale juridice asupra proiectului de Lege ordinară privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova și menționează următoarele.

Sinteza amendamentelor în corespundere cu decizia argumentată a Comisiei sunt parte integrantă la prezentul raport.

Totodată, ținem să menționăm faptul că drept urmare a dezbaterilor în prima lectură și în ședința plenară a Parlamentului, proiectul Concepției securității informaționale a Republicii Moldova a fost îmbunătățit sub aspect structural, de conținut și terminologic în temeiul amendamentului semnat de un grup de deputați, membri ai Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică conform tehnicii legislative și normelor limbii literare, precum și au fost excluse interpretările ce se dublează.

Proiectul a fost suplinit cu norme ce reglementează asigurarea securității informaționale în spațiului mediatic.

De asemenea, s-a expus într-o nouă formulă Secțiunea 4 din Capitolul I, care stabilește expres principalele amenințări sau surse de amenințări la securitatea informațională.

Alte propuneri de ajustare și îmbunătățire a proiectului au vizat preponderent excluderea unor termeni și formulări extinse, precum și ajustarea proiectului în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 33 din 11.01.2007 „Cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici”.

Suplimentar, proiectul Concepției a fost revizuit, fiind stabilită o formulă îmbunătățită a normelor ce reglementează scopul și obiectivele de bază în domeniul securității informaționale.

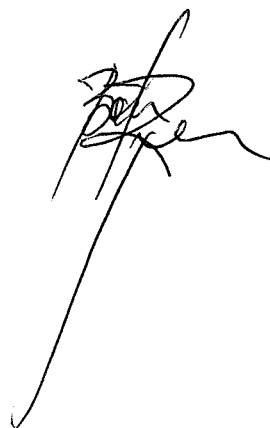
De asemenea, au fost trasate direcțiile de cooperare internațională în domeniul securității informaționale pe care Republica Moldova, urmează să le promoveze ținând cont de interesele sale naționale.

Statuând faptul că securitatea informațională reprezintă o componentă inseparabilă a securității naționale, aceasta poate fi asigurată doar printr-o conlucrare eficientă a tuturor autorităților statului în limita competențelor stabilite de lege. Astfel, în scopul excluderii unor lacune în reglementări, a fost suplinită lista autorităților implicate în asigurarea și soluționarea sarcinilor în domeniul securității informaționale. În contextul discuțiilor avute la ședința în plen a Parlamentului din 23 iunie 2017, pe marginea prezentului proiect, au fost examinate și incluse prevederi ce vizează includerea Consiliului Coordonator al Audiovizualului, în lista instituțiilor care contribuie la asigurarea securității informaționale.

Propuneri pentru perfecționarea proiectului de lege au fost înaintate de reprezentanții Consiliul Coordonator al Audiovizualului și ai societății civile (A.O. IDIS Viitorul, Asociația Presei Electronice-APEL, Centrul de Informare și Documentare privind NATO din Republica Moldova), acestea fiind înaintate în cadrul subgrupului de lucru privind securitatea informațională, care este parte a Grupului de lucru pentru îmbunătățirea legislației mass-media.

După adoptare, Concepția va servi drept bază pentru elaborarea direcțiilor politicii de stat în domeniul asigurării securității informaționale și a actelor normative corespunzătoare, perfecționarea și coordonarea activității autorităților publice, întocmirea programelor sectoriale de asigurare a securității informaționale, precum și pentru crearea unui sistem unic de protecție a informației ce întrunește măsurile legale, organizaționale, tehnice, tehnologice și fizice de protecție.

Reieșind din cele expuse, Comisia solicită plenului Parlamentului examinarea și adoptarea prezentului proiect de lege în lectura a doua.

Roman BOTAN,
Președinte al Comisiei

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de Lege privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova
(nr.396 din 10.10.2016)

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
1.	<i>Deputații Roman Boțan, Mihaela Spătaru, Eugen Carpov</i>	<p>1. Proiectul de Lege se completează cu un nou articol 3, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 3 - Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta spre examinare Strategia securității informaționale a Republicii Moldova Programul de acțiuni pentru implementarea acesteia.”</p> <p>2. Anexa proiectului de Lege va avea următorul conținut:</p> <p style="text-align: center;">„CONCEPȚIA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA</p> <p style="text-align: center;">Capitolul I</p> <p style="text-align: center;">DESCRIEREA SITUAȚIEI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Descrierea situației</p> <p>1. Dezvoltarea rapidă și extinderea multisectorială a tehnologiei informației reprezintă o parte indispensabilă a societății contemporane, cu efecte diverse de ordin social, politic, militar și economic asupra vieții cotidiene la nivel de stat și cetățean. În acest context înțepinderea unor măsuri necesare pentru asigurarea securității la nivel național reprezintă un program complex de activități, ce au legături directe cu nivelul asigurării securității informaționale a persoanei, societății și statului în ansamblu.</p> <p>2. Evoluția tehnologiei informației și diversificarea surselor de informare în masă creează atât premise favorabile pentru buna funcționare a societății contemporane, dar și facilitează extinderea la scară largă, de către centrele subversive, a</p>	Se acceptă

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>utilizării mijloacelor de propagandă și agresiune mediatică în scopul destabilizării situației social-politice și subminării suveranității, independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova.</p> <p>3. Creșterea dependenței societății contemporane de globalizarea sistemelor informaționale și a infrastructurilor de comunicații sporește vulnerabilitatea persoanei, societății și statului față de amenințările accentuate din domeniile informațional-tehnologic și informațional-mediatic.</p> <p>4. Măsurile de depistare, prevenire și contracarare a amenințărilor complexe și persistente la adresa securității informaționale, pot fi aplicate doar cu condiția existenței și funcționării cadrului legislativ-normativ în domeniu, a instrumentelor și metodelor clare, a mecanismelor de colaborare la nivel național și internațional.</p> <p>5. Concepția securității informaționale a Republicii Moldova (<i>în continuare – Concepția</i>) este determinată de necesitatea protejării intereselor statului și ale cetățeanului, a obiectivelor vitale și de importanță strategică pentru securitatea națională, a procesului de asigurare a protecției informației atribuite la secret de stat, de prevenire și combatere a criminalității informatice.</p> <p>6. Concepția reprezintă o viziune generală referitoare la scopul, obiectivele, principiile și direcțiile de bază ale activității de asigurare a nivelului securitate informațională a Republicii Moldova.</p> <p>7. Asigurarea securității informaționale se consideră parte componentă a sistemului național de securitate.</p> <p>8. Interesele naționale în domeniul asigurării securității informaționale sunt: asigurarea drepturilor și libertăților persoanei, societății și statului privind accesul la resursele informaționale, utilizarea și dezvoltarea domeniului tehnologiei informației și comunicațiilor electronice; asigurarea protecției spațiului informațional, a obiectivelor naționale vitale ale statului, a infrastructurii critice, a informațiilor clasificate și cu accesibilitate limitată; depistarea, prevenirea și contracararea riscurilor și amenințărilor ce prezintă pericol pentru securitatea informațională a Republicii Moldova, precum și protecția spațiului informațional național și a societății în ansamblu de impactul propagandei și agresiunii mediactice din exterior și din interior</p> <p>9. Prezentă Concepție constituie bază pentru elaborarea și aprobarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova și a Planului de implementare a acesteia.</p>	

Secțiunea a 2-a
Noțiuni principale

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>10. Termenii și expresiile utilizate în prezenta Concepție au următoarele semnificații:</p> <p><i>amenințare la securitatea informațională</i> – un complex de condiții, forțe și factori care pun în pericol interesele naționale în domeniul asigurării securității informaționale;</p> <p><i>armă informațională</i> – informația și/sau tehnologia informației, mijloacele de comunicare în mass-media, precum și alte metode și resurse, utilizate la nivel tactic, operativ și strategic în scopul desfășurării războiului informațional;</p> <p><i>amenințare hibridă de securitate</i> – operațiune/operațiuni subversive și/sau de informație conduse sau plasate sub comanda unor state, structuri non-statale, organizații, indivizi, ce vizează în mod specific slăbiciuni și vulnerabilități într-o guvernare suverană, independentă și integră;</p> <p><i>operațiune psihologică</i> – acțiune planificată pentru a transmite publicului larg mesaje psihologice distructive, informații și indicatori selectați în funcție de emoții, motive și raționamente obiective sau subiective pentru a influența comportamentul autorităților, organizațiilor, grupurilor și persoanelor;</p> <p><i>politica de asigurare a securității informaționale a Republicii Moldova</i> – direcții de activitate ale autorităților administrației publice, obligațiile și responsabilitățile acestora în scopul protejării intereselor naționale în spațiul informațional, bazate pe respectarea echilibrului dintre interesele persoanei, societății și statului;</p> <p><i>propagandă</i> - acțiune de răspândire sistematică a informației pentru a influența atitudinile, convingerile și comportamentul persoanelor, a sprijini sau a compromite instituții, cauze sau persoane prin prezentarea manipulatorie a informației și reflectarea selectivă a evenimentelor în scopul subminării intereselor naționale ale statului;</p> <p><i>război informațional</i> - ansamblul de acțiuni desfășurate în spațiul informațional prin intermediul propagandei, agresiunii mediatice, manipulării și dezinformării de către actori statali sau nonstatali, care includ operațiuni digitale, cibernetice și psihologice în scopul subminării suveranității, independenței și integrității teritoriale a statului;</p> <p><i>securitate informațională</i> – stare de protecție a resurselor informaționale, a persoanei, societății și statului, în spațiul informațional;</p> <p><i>spațiu informațional</i> – mediu de activitate (digital, cibernetic, mediativ) asociat cu formarea, crearea, transformarea, transmiterea, difuzarea, utilizarea, stocarea informațiilor, care produce efecte la nivel de conștiință individuală și socială, infrastructură informațională și informație.</p>	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p data-bbox="213 904 277 1308" style="text-align: center;">Secțiunea a 3-a Scopul și obiectivele Concepției</p> <p data-bbox="309 389 373 1823">11. Scopul Concepției este protejarea drepturilor fundamentale ale omului, democrației și statului de drept în spațiul informațional</p> <p data-bbox="373 792 405 1733">12. Obiectivele de bază în domeniul asigurării securității informaționale sunt:</p> <ol data-bbox="405 389 1402 1823" style="list-style-type: none"> 1) dezvoltarea capacităților necesare pentru a reacționa în cazul unor amenințări hibride de securitate; 2) monitorizarea permanentă și evaluarea nivelului securității informaționale în Republica Moldova, identificarea surselor interne și externe de amenințări la securitatea informațională, determinarea direcțiilor prioritare de prevenire și neutralizare a acestor amenințări; 3) monitorizarea spațiului informațional și depistarea acțiunilor de dezinformare și/sau de informare prin manipulare din interiorul sau exteriorul statului; 4) crearea condițiilor de respectare a drepturilor persoanelor fizice și juridice pentru practicarea activităților legale în spațiul informațional; 5) crearea unui sistem integrat de comunicare și evaluare a amenințărilor la securitatea informațională și a măsurilor operative de răspuns la acestea; 6) coordonarea activității autorităților administrației publice, instituțiilor de drept public și privat care execută sarcini de asigurare a securității informaționale; 7) dezvoltarea mecanismelor de prevenire, depistare, atenuare și răspuns, care ar permite schimbul de informație și asistență mutuală între autoritățile naționale responsabile de asigurarea securității informaționale; 8) controlul civic (monitorizarea) asupra activității autorităților administrației publice, comisiilor de stat și interdepartamentale, altor structuri care participă la soluționarea sarcinilor de asigurare a securității informaționale; 9) dezvoltarea capacităților de depistare, prevenire și contracarare a acțiunilor/inacțiunilor care atentează la securitatea intereselor legale ale persoanei, societății și statului, acțiunilor de alterarea a informațiilor, de propagandă, acțiunilor extremiste, teroriste și de altă natură ce periclitează sistemul național de securitate în spațiul informațional; 10) dezvoltarea mecanismelor de comunicare strategică națională, pentru realizarea intereselor naționale ale Republicii Moldova; 11) dezvoltarea infrastructurii informaționale naționale; 12) efectuarea cercetărilor științifice aplicative în domeniul securității informaționale; 13) protejarea rețelilor de comunicații speciale ale Republicii Moldova, precum și a informației cu accesibilitate limitată pentru menținerea funcțiilor vitale ale statului; 14) asigurarea controlului asupra importului, certificării și utilizării mijloacelor de protecție a informației; 15) dezvoltarea sistemului de pregătire a cadrelor în domeniul securității informaționale; 16) asigurarea colaborării internaționale în domeniul securității informaționale; 17) dezvoltarea capacităților de reziliență informațională și cibernetică; 	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>18) promovarea transparenței financiare în activitatea autorităților publice, asociațiilor obștești și societăților comerciale în contextul asigurării securității informaționale;</p> <p>19) dezvoltarea culturii de securitate informațională;</p> <p>20) consolidarea cooperării cu societatea civilă în domeniul asigurării securității informaționale a statului.</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea a 4-a Amenințările la securitatea informațională</p> <p>13. Principalele amenințări la securitatea informațională sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) acțiuni subversive în scopul influențării politicii interne și externe a statului; 2) amenințări hibride în scopul subminării securității naționale; 3) dominație informațională externă pe teritoriul necontrolat de către autoritățile constituționale ale Republicii Moldova; 4) elaborarea și aplicarea de către un șir de state a concepției de război informațional; 5) subminarea informațională a campaniilor electorale; 6) alterarea conținutului informațiilor vehiculate în spațiul public (manipularea informației, dezinformarea, tăinuirea sau falsificarea informației) cu scopul de a crea panică, induce tensiuni ori conflicte sociale; 7) îngrădirea accesului la informațiile publice; 8) difuzarea materialelor cu caracter extremist, a pornografiei infantile și mesajelor psihologice distructive; 9) activitatea organizațiilor teroriste și extremeiste, interesul acestora față de posedarea și utilizarea armei informaționale; 10) stabilirea monopolului asupra formării, primirii și răspândirii informației, inclusiv cu utilizarea rețelilor de comunicații electronice; 11) criminalitatea informatică transnațională, activitatea organizațiilor criminale internaționale, a grupurilor sau persoanelor, orientate spre obținerea accesului nesancționat la resursele de rețea și informație; 12) distrugerea, deteriorarea sau suprimarea radioelectronică a resurselor și sistemelor informaționale, rețelilor de comunicații electronice, precum și a sistemelor de protecție a informației; 13) activitatea ilegală a structurilor politice, economice, militare, de spionaj a serviciilor speciale străine, a unor grupuri sau persoane, orientată spre obținerea neautorizată a accesului la resursele informaționale sau a controlului asupra funcționării resurselor, tehnologiei informației, sistemelor informaționale și rețelilor de comunicații electronice; 14) nivelul redus de digitalizare a autorităților administrației publice, a domeniului financiar de creditare, a industriei, agriculturii, educației, sănătății, de deservire a cetățenilor, precum și de instruire a populației pentru utilizarea sistemului informațional; 15) diversunile informaționale; 16) lipsa unei culturi de securitate informațională; 	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>17) alocarea insuficientă din bugetul de stat a mijloacelor financiare pentru activitățile ce țin de securitatea informațională;</p> <p>18) delimitarea neclară a atribuțiilor autorităților administrației publice responsabile de elaborarea și realizarea politicii de stat în vederea asigurării securității informaționale a statului.</p> <p style="text-align: center;">Capitolul II INSTRUMENTELE ȘI CĂILE DE SOLUȚIONARE A PROBLEMEI</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea 1 Asigurarea securității informaționale la nivel național</p> <p>14. Direcțiile strategice și tactice în domeniul asigurării securității informaționale se formează în baza intereselor naționale și ținând cont de amenințările la securitatea informațională a Republicii Moldova.</p> <p>15. Asigurarea securității informaționale se bazează pe următoarele principii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) legalității; 2) caracterului sistematic, complex și științific; 3) delimitării atribuțiilor autorităților care asigură securitatea informațională; 4) realizării, pe etape, a programelor tematice privind asigurarea securității informaționale; 5) efectuării controlului asupra adoptării și executării deciziilor; 6) asigurării securității informaționale fără a prejudicia interesele persoanei, societății și statului; 7) transparenței; 8) continuității asigurării sistemului național de securitate; 9) protecția datelor cu caracter personal. <p>16. În cadrul exercitării funcțiilor de asigurare a securității informaționale, statul în persoana autorităților publice competente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) efectuează analiza și prognoza obiectivă și multilaterală a amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova, elaborează măsuri, metode și mecanisme de asigurare a securității informaționale; 2) elaborează și realizează în comun cu instituțiile publice și private programe tematice de stat în domeniul asigurării securității informaționale; 3) organizează activitatea autorităților administrației publice, asociațiilor obștești, societăților comerciale în vederea realizării complexului de măsuri orientate spre evitarea sau neutralizarea amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova; 	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	<p data-bbox="167 1086 199 1131" style="text-align: center;">III.</p> <p data-bbox="215 392 422 1825">4) promovează pe teritoriul Republicii Moldova politica de susținere a producătorilor naționali de mijloace de informatizare și protecție a informației, întreprinde măsuri de protecție a pieței interne împotriva pătrunderii unor mijloace de informatizare, produse informaționale și mijloace de protecție a informației ce nu corespund standardelor naționale și/sau internaționale;</p> <p data-bbox="343 392 422 1825">5) facilitează și promovează accesul persoanelor fizice și juridice la resursele și sistemele informaționale globale.</p> <p data-bbox="446 1008 478 1198" style="text-align: center;">Secțiunea a 2-a</p> <p data-bbox="486 784 518 1422" style="text-align: center;">Metodele de asigurare a securității informaționale</p> <p data-bbox="550 392 614 1825">17. În scopul prevenirii și contracarării amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova se elaborează și se aplică metode juridice, tehnico-organizatorice, economice, contrainformative și de securitate.</p> <p data-bbox="622 1355 654 1713">18. Metodele juridice prevăd:</p> <p data-bbox="662 940 694 1713">1) ajustarea standardelor naționale la standardele internaționale;</p> <p data-bbox="694 392 853 1825">2) elaborarea și perfecționarea legislației privind asigurarea securității informaționale a Republicii Moldova, în scopul depistării, prevenirii și contracarării acțiunilor de alterarea a informațiilor, de propagandă, acțiunilor extremiste și teroriste în spațiul informațional, inclusiv obținerea accesului neautorizat la informație, copierea, folosirea sau distrugerea ilegală a informației sau falsificarea acesteia, distribuirea premeditată a informației neveridice, dezvăluirea ilegală a informației cu accesibilitate limitată, folosirea în scopuri criminale sau de profit a acestor informații.</p> <p data-bbox="893 1176 925 1713">19. Metodele tehnico-organizatorice prevăd:</p> <p data-bbox="933 392 997 1825">1) dezvoltarea și perfecționarea unui sistem informațional modern întru asigurarea eficientă a securității naționale;</p> <p data-bbox="997 392 1093 1825">2) dezvoltarea capacităților de reacție urgentă la nivel național a organelor de drept și de securitate întru depistarea, prevenirea și contracararea acțiunilor/inacțiunilor ilegale în domeniul comunicațiilor electronice și criminalității informatice și atragerea la răspundere a persoanelor vinovate;</p> <p data-bbox="1093 392 1173 1825">3) crearea unui sistem de stat unic de monitorizare și control a spațiului informațional național, inclusiv a traficului web protejat;</p> <p data-bbox="1173 392 1268 1825">4) elaborarea, utilizarea și perfecționarea mijloacelor de protecție a informației, a metodelor de control al eficacității acestor mijloace, formarea și aplicarea resurselor, tehnologiilor, sistemelor informaționale și de comunicații electronice protejate, ridicarea fiabilității mijloacelor tehnice speciale și a asigurării de program;</p> <p data-bbox="1268 392 1364 1825">5) crearea sistemelor și a mijloacelor de prevenire a acțiunilor speciale exercitate asupra sistemelor informaționale și de comunicații electronice, ce provoacă distrugerea, lichidarea, distorsionarea informației sau modificarea regimului de funcționare a sistemelor și mijloacelor de informatizare și comunicație;</p> <p data-bbox="1364 392 1396 1825">6) depistarea dispozitivelor tehnice speciale de obținere ascunsă a informației și a programelor dăunătoare,</p>	IV.

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>prevenirea captării informației pe canalele tehnice, utilizarea mijloacelor criptografice de protecție la păstrarea, prelucrarea și transmiterea informației prin rețele de comunicații electronice, controlul asupra executării cerințelor speciale de protecție a informației;</p> <p>7) certificarea mijloacelor de protecție tehnică și criptografică a informației, licențierea activității în domeniul asigurării securității informaționale, standardizarea metodelor și mijloacelor de protecție a informației;</p> <p>8) elaborarea unui mecanism de conlucrare între autoritățile abilitate și persoanele fizice și juridice din domeniul cibernetic al Republicii Moldova, privind acordarea de către aceștia a accesului la codul sursă a aplicațiilor elaborate, comercializate și distribuite;</p> <p>9) exercitarea controlului în domeniul aplicării tuturor tipurilor de semnături electronice;</p> <p>10) perfecționarea sistemului de certificare a utilajului de comunicații electronice și asigurării cu programe a sistemelor automatizate de prelucrare a informației, în scopul corespunderii cu cerințele securității informaționale;</p> <p>11) elaborarea sistemului de atestare a obiectelor de informatizare la îndeplinirea cerințelor cu privire la asigurarea protecției informației în timpul efectuării lucrărilor ce țin de elaborarea și păstrarea informației cu accesibilitate limitată, în special a celei atribuite la secret de stat;</p> <p>12) perfecționarea sistemului de control al acțiunilor personalului și utilizatorilor resurselor, sistemelor informaționale și rețelelor de comunicații electronice protejate, pregătirea specialiștilor în domeniul asigurării securității informaționale.</p> <p>20. Metodele economice prevăd:</p> <p>1) stabilirea volumului și modului de finanțare a programelor speciale de asigurare a securității informaționale, a altor lucrări legate de realizarea metodelor juridice și tehnico-organizatorice de protecție a informației;</p> <p>2) crearea unui potențial sistem de asigurare a riscurilor informaționale ale persoanelor fizice și juridice.</p> <p>21. Metodele contrainformative și de securitate prevăd:</p> <p>1) identificarea imixtiunilor în spațiul informațional de natură subversivă capabilă să afecteze securitatea informațională a Republicii Moldova;</p> <p>2) depistarea, prevenirea și contracararea amenințărilor hibride de securitate în spațiul informațional care subminează suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova;</p> <p>3) depistarea, prevenirea și înlăturarea riscurilor și amenințărilor generate de acțiunile ostile în spațiul informațional capabile să provoace război informațional contra Republicii Moldova;</p> <p>4) asigurarea protecției informative și contrainformative a intereselor naționale în spațiul informațional;</p> <p>5) elaborarea și punerea în aplicare a unor măsuri de profilaxie menite să prevină, să identifice și să înlăture cauzele și condițiile ce conduc la subminarea securității informaționale;</p> <p>6) prevenirea, depistarea și contracararea activităților subversive ale organizațiilor extremist-teroriste, centrelor subversive și serviciilor străine de spionaj în spațiul informațional ;</p>	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>7) prevenirea, depistarea și contracararea activităților informativ-subversive generate de servicii speciale străine orientate către defăimarea Republicii Moldova pe plan extern.</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea a 3-a Cooperarea internațională în problemele asigurării securității informaționale</p> <p>22. În cadrul cooperării internaționale în domeniul securității informaționale Republica Moldova pornește de la interesele sale naționale, acționând în conformitate cu normele unanimitate recunoscute ale dreptului internațional și cu prevederile tratatelor internaționale la care este parte.</p> <p>23. Direcțiile primordiale în cooperarea internațională a Republicii Moldova pe problemele asigurării securității informaționale sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) asigurarea securității în cadrul schimbului de informații, inclusiv în cazul transmiterii acestora prin rețele de comunicații electronice naționale și internaționale; 2) prevenirea, depistarea și contracararea accesului nesancționat la informațiile cu accesibilitate limitată din rețelele de comunicații electronice bancare internaționale și sistemele de comerț electronic, la informațiile organelor de drept internaționale; 3) interzicerea elaborării, răspândirii și aplicării armei informaționale; 4) schimbul de informații, experiențe și analize în condiții de parteneriat cu autoritățile altor state cu atribuții informative, contrainformative și de aplicare a legii în scopul prevenirii, descoperirii și contracarării amenințărilor hibride de securitate în spațiul informațional. <p>24. Realizarea direcțiilor specificate necesită o intensificare a cooperării Republicii Moldova cu organizațiile internaționale ce își desfășoară activitatea în domeniile asigurării securității informaționale.</p> <p>25. Cooperarea internațională în domeniul asigurării securității informaționale are drept scop devenirea Republicii Moldova stat - furnizor de securitate pe plan regional și mondial.</p> <p style="text-align: center;">Secțiunea a 4-a Organizarea sistemului de asigurare a securității informaționale</p> <p>26. Asigurarea securității informaționale se efectuează în baza delimitării atribuțiilor autorităților puterii legislative, executive și judecătorești în domeniul dat.</p> <p>27. Competența și funcțiile instituțiilor ce asigură securitatea informațională sunt stipulate în legislația ce</p>	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>reglementează domeniile de activitate a acestor instituții.</p> <p>28. Securitatea informațională reprezintă o componentă inseparabilă a securității naționale, fiind asigurată, în limita competențelor stabilite de lege de către Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova, Consiliul Suprem de Securitate, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Procuratura, instanțele judecătorești, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Consiliul de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania “Teleradio-Moldova”, Comisia Electorală Centrală, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.</p> <p>29. Autoritățile administrației publice locale, inclusiv UTA Găgăuzia, întreprinderile, instituțiile și organizațiile, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, persoanele fizice implicate în asigurarea securității informaționale îndeplinesc sarcinile în domeniul securității informaționale în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.</p> <p>30. Serviciul de Informații și Securitate, în limitele competenței, exercită atribuțiile autorității naționale de coordonare a activității tuturor autorităților publice în domeniul securității informaționale.</p> <p>31. În scopul realizării intereselor statului în spațiul informațional și în domeniul asigurării securității informaționale, pot fi create comisii de stat sau interdepartamentale, care soluționează sarcinile de asigurare a securității informaționale a Republicii Moldova în conformitate cu atribuțiile acordate.</p> <p>32. Realizarea consecventă și deplină a prevederilor prezentei Concepții va garanta dezvoltarea continuă a sistemului de securitate informațională a Republicii Moldova.”</p> <p>Argumentare: Ca urmare a dezbaterilor în prima lectură și în ședința plenară a Parlamentului, proiectul Concepției securității informaționale a Republicii Moldova a fost revizuit conform tehnicii legislative și normelor limbii literare, precum și au fost excluse interpretările ce se dublează, termenii utilizați fiind compatibili cu cei din legislația comunitară. În special, proiectul a fost suplinit cu norme ce reglementează asigurarea securității informaționale în spațiului mediatic.</p> <p>În contextul discuțiilor avute la ședința în plen a Parlamentului din 23 iunie 2017, pe marginea prezentului proiect, au fost examinate și incluse prevederi ce vizează domeniul de competență al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, totodată incluzând CCA în șirul instituțiilor care asigură securitatea informațională.</p> <p>De asemenea, s-a expus într-o nouă formulă Secțiunea 4 din Capitolul I, care stabilește expres principalele amenințări sau surse de amenințări la securitatea informațională.</p> <p>Alte propuneri de ajustare și îmbunătățire a proiectului au vizat preponderent excluderea unor termeni și formulări extinse, precum și ajustarea proiectului în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 33 din 11.01.2007 „Cu</p>	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici”, fapt realizat la definitivarea acestuia.</p> <p>Suplimentar, proiectul Concepției a fost revizuit, fiind stabilită o formulă îmbunătățită a normelor ce reglementează scopul și obiectivele de bază în domeniul securității informaționale a Republicii Moldova.</p> <p>Corespunzător au fost revizuite principalele amenințări la adresa securității informaționale, metodele de prevenire și contracarare a acestora, direcțiile strategice și tactice pe care statul urmează să le realizeze, ținând cont de criteriile de organizare și funcționare a spațiului informațional național.</p> <p>De asemenea, au fost trasate direcțiile de cooperare internațională în domeniul securității informaționale pe care Republica Moldova, urmează să le promoveze ținând cont de interesele sale naționale.</p> <p>Statuând faptul că securitatea informațională reprezintă o componentă inseparabilă a securității naționale, aceasta poate fi asigurată doar printr-o eficiență concludere a tuturor autorităților statului în limita competențelor stabilite de lege. Astfel, în scopul excluderii unor lacune în reglementări, a fost suplinită lista autorităților implicate în asigurarea și soluționarea sarcinilor în domeniul securității informaționale.</p> <p>De asemenea, au înaintat propuneri pentru perfecționarea proiectului de lege reprezentanți Consiliul Coordonator al Audiovizualului și ai societății civile (A.O. IDIS Viitorul, Asociația Presei Electronice-APEL, CID NATO), acestea fiind înaintate în cadrul subgrupului de lucru privind securitatea informațională, care este parte a Grupului de lucru pentru îmbunătățirea legislației mass-media.</p> <p>Prevederile proiectului ajustat vor constitui baza inițierii și dezvoltării conlucrării între autoritățile abilitate în domeniul securității informaționale și subiecții spațiului informațional al Republicii Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică. Drept rezultat, se vor identifica vulnerabilitățile, inclusiv la nivelul codului sursă a aplicațiilor elaborate, comercializate și distribuite, care pot atenta la securitatea informațională a Republicii Moldova.</p> <p>După aprobare, Concepția va servi drept bază pentru elaborarea direcțiilor politicii de stat în domeniul asigurării securității informaționale și a actelor normative corespunzătoare, perfecționarea și coordonarea activității autorităților publice, întocmirea programelor sectoriale de asigurare a securității informaționale, precum și pentru crearea unui sistem unic de protecție a informației ce întruiește măsurile legale, organizaționale, tehnice, tehnologice și fizice de protecție.</p>	
2.	Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova	<p>În contextul unor consultări, inclusiv cu reprezentanții Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană, solicităm operarea următoarelor propuneri de îmbunătățire, a prezentei inițiative legislative, după cum urmează:</p> <p>1. La Art. 2 din proiectul legii de aprobare, sintagma „31 decembrie 2016” de substituit cu sintagma „30 iunie 2017”.</p>	Se acceptă

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>2. Capitolul I DESCRIEREA SITUAȚIEI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI:</p> <p>1) după Secțiunea 1 „Descrierea situației actuale” de completat cu o nouă secțiune „Noțiuni principale”, în versiunea Secțiunii 1 din Capitolul II;</p> <p>2) în final, de completat cu două secțiuni noi, „Scopul și obiectivul Concepției” și „Actele normative ce urmează a fi elaborate pentru soluționarea problemei”, în versiunea Secțiunii 2 din Capitolul II și Secțiunii 2 din Capitolul III;</p> <p>3. Capitolul I DESCRIEREA SITUAȚIEI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI se completează cu Secțiunea „Amenințările la securitatea informațională” și Secțiunea „Sursele de amenințări la securitatea informațională”, în versiunea Secțiunilor 1 și 2 din Capitolul V.</p> <p>4. În contextul modificărilor propuse, Capitolele II DISPOZIȚII GENERALE ȘI III DOCUMENTE DE POLITICI ȘI ACTE NORMATIVE RELEVANTE se exclud.</p> <p>5. La Capitolul IV:</p> <p>3) Secțiunea 1 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea 1</p> <p style="text-align: center;">Asigurarea securității informaționale la nivel național</p> <p>15. Direcțiile strategice și curente în domeniul asigurării securității informaționale se formează în baza intereselor naționale ale Republicii Moldova în spațiul informațional, precum și ținând cont de amenințările la securitatea informațională a Republicii Moldova.</p> <p>16. Asigurarea securității informaționale a Republicii se bazează pe următoarele principii de bază:</p> <p>10) legalitate;</p> <p>11) caracter sistematic, complex și științific;</p> <p>12) delimitare a atribuțiilor autorităților care asigură securitatea informațională, prevenirea și combaterea criminalității informatice;</p> <p>13) realizare, pe etape, a programelor tematice privind asigurarea securității informaționale;</p> <p>14) efectuare a controlului asupra adoptării și executării deciziilor în chestiunile ce țin de asigurarea securității informaționale;</p> <p>15) asigurare a securității informaționale fără a prejudicia interesele persoanei, societății și statului;</p> <p>16) transparență.</p> <p>17. În cadrul exercitării funcțiilor de asigurare a securității informaționale statul, în persoana autorităților publice competente:</p> <p>6) efectuează analiza și prognoza obiectivă și multilaterală a amenințărilor securității informaționale a Republicii Moldova, elaborează măsuri, metode și mecanisme de asigurare a securității informaționale;</p> <p>7) elaborează și realizează programe tematice de stat în domeniul asigurării securității informaționale, în comun cu instituțiile publice și private;</p> <p>8) organizează activitatea autorităților administrației publice, asociațiilor obștești, societăților comerciale în vederea</p>	<p>Se acceptă redacția propusă prin amendamentele deputaților (pct. 1 din sinteză)</p>

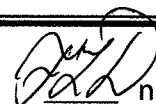
Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>realizării complexului de măsuri orientate spre evitarea sau neutralizarea amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova;</p> <p>9) efectuează controlul asupra elaborării, creării, dezvoltării, utilizării, importului și exportului mijloacelor de protecție a informației prin certificarea și licențierea activității în domeniul protecției informației;</p> <p>10) promovează pe teritoriul Republicii Moldova o politică protecționistă respectivă în privința producătorilor naționali de mijloace de informatizare și protejare a informației, întreprinde măsuri de protejare a pieței interne împotriva pătrunderii unor mijloace de informatizare, produse informaționale și mijloace de protecție a informației de proastă calitate;</p> <p>11) promovează accesul persoanelor fizice și juridice la resursele și sistemele informaționale globale.</p> <p>18. Una din direcțiile principale de asigurare a securității informaționale la nivel național este asigurarea juridică, în cadrul căreia se elaborează și se perfecționează legislația ce reglementează relațiile în domeniu.</p> <p>19. Asigurarea juridică a securității informaționale a Republicii Moldova se efectuează pe baza principiilor legalității și echilibrului intereselor cetățenilor, societății și statului.</p> <p>20. Conform principiului intereselor cetățenilor, autoritățile administrației publice urmează să soluționeze conflictele apărute în spațiul informațional în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova ce reglementează raporturile în domeniul informațional.</p> <p>21. Conform principiului echilibrului intereselor cetățenilor, societății și statului în spațiul informațional se impune asigurarea pe cale legislativă a priorității acestor interese în diverse domenii de activitate, precum și utilizarea formelor de control din partea societății asupra activității autorităților administrației publice.”;</p> <p>4) denumirea Secțiunii a 7-a și alineatul unu al pct. 49 vor avea următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea a 7-a Măsurile primordiale de asigurare a securității informaționale la nivel național</p> <p>49. Măsurile primordiale de asigurare a securității informaționale a Republicii Moldova sunt:”.</p> <p>6. - Capitolul IV INSTRUMENTELE ȘI CĂILE DE SOLUȚIONARE A PROBLEMEI:</p> <p>1) la Secțiunea a 2-a, subpct. 1) din pct. 24 se exclude;</p> <p>2) la Secțiunea a 3-a, subpct. 5) din pct. 25 se exclude;</p> <p>3) la Secțiunea a 4-a, subpct. 1) din pct. 27 se exclude;</p> <p>4) la Secțiunea a 5-a pct. 30, subpct. 1) se exclude, iar în final se completează cu un nou subpunct, 4, cu următorul cuprins:</p> <p>„4) interzicerea elaborării, răspândirii și aplicării „armei informaționale”;;</p> <p>5) la Secțiunea a 6-a:</p> <p>a) pct. 35 se modifică și se expune după cum urmează:</p>	

Nr. crt.	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei sesizate în fond
I.	II.	III.	IV.
		<p>„35. Securitatea informațională, reprezentând o componentă inseparabilă de o importanță maximă a securității naționale, este asigurată de către:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Președintele Republicii Moldova, 2) Parlamentul Republicii Moldova, 3) Guvernul Republicii Moldova, 4) Consiliul Suprem de Securitate, 5) Serviciul de Informații și Securitate, 6) Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, 7) Ministerul Afacerilor Interne, 8) Ministerul Apărării, 9) Procuratură, 10) Ministerul Educației, 11) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.”; <p>b) pct. 36-39 și 41-45 de exclus, iar pct. 40 de expus după cum urmează:</p> <p>„40. Serviciul de Informații și Securitate, în limitele competenței sale, exercită atribuțiile autorității naționale de coordonare a activității tuturor autorităților publice în domeniul securității informaționale.”;</p> <p>7. Capitolul V se exclude.</p>	
3.	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	<p>Solicităm examinarea următoarelor propuneri:</p> <p>1. Completarea textului pct. 35 din proiect, după cuvîntul „...Ministerul Educației” cu următoarea sintagmă: „Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”.</p> <p>2. Completarea proiectului de lege privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova cu punctul 45¹, avînd următorul cuprins:</p> <p>„45¹. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în limitele competenței sale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Monitorizează respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și controlează aplicarea acesteia; 2) Face propuneri privind perfecționarea legislației în domeniul securității informaționale, inclusiv armonizarea acesteia la directivele-cadru UE din domeniu; 3) Participă la elaborarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale cît și efectuează controlul îndeplinirii acestora.” 	<p>Se acceptă, în redacția propusă în pct. 28 din concepție conform amendamentelor deputaților (pct.1 din sinteză)</p> <p>Se acceptă redacția de la pct. 27 din concepție conform amendamentelor deputaților (pct. 1 din Sinteza)</p>

Roman BOȚAN,
 Președinte al Comisiei

29 iunie 2017

 nr. 62

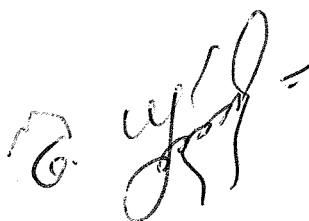
Comisiei securitate națională , apărare și ordine publică

Amendament la proiectul de lege nr. 396 din 10.10.2016 privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova

La **Capitolul II, Secțiunea a 2-a**, punctul 11., cuvântul „scopuri principale” va fi înlocuit cu cuvântul „scop” deoarece un act legislativ poate urmări un scop determinat chiar și destul de complex, nu mai multe scopuri; sintagma intensivă „organelor administrației publice” va fi înlocuită cu sintagma extensivă „autorităților publice” întrucât domeniul asigurării securității informaționale trebuie să fie în atenția mai multor organe, care conform Constituției Republicii Moldova, se denumesc generic „Autorități publice”.

Per ansamblu, proiectul de act legislativ examinat supra, chiar dacă are forma unei Concepții specifice, ar trebui să respecte prevederile imperative ale Legii privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001, referitoare la structura și conținutul actului legislativ. Art. 28 alin. (2) al Legii privind actele legislative, prevede că în cazul actelor legislative de maximă importanță și cu un conținut specific, dispozițiile generale se expun, de regulă, sub formă de principii. În dispozițiile de conținut nu este respectată o succesiune logică a obiectului actului legislativ, care ar trebui să corespundă prevederilor ce reies din dispozițiile generale ale proiectului. Dispozițiile finale lipsesc, deși Concepția reprezintă un document care pune bazele reglementării ulterioare sub aspect temporal și material, a unei anumite problematice.

În consecință, pentru a reuși asigurarea eficientă și pe etape bine definite a securității informaționale a Republicii Moldova, propun retragerea proiectului pentru perfecționare structurală.

**Deputat în Parlament
Tudor DELIU**

8 DECEMBRIE 2017

MS nr. 1739

Comisiei securitate națională,
apărare și ordine publică

**Amendamente la proiectul de lege privind Concepția securității informaționale a
Republicii Moldova
(Nr.396 din 10.10.2016)**

Analizând prevederile proiectului de Lege privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova, nr. 396 din 10.10.2016, se propun următoarele amendamente, în temeiul articolelor 59 și 65 din Regulamentul Parlamentului:

1. Proiectul de Lege se completează cu un nou articol 3, cu următorul cuprins:

„**Art. 3** - Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta spre examinare Strategia securității informaționale a Republicii Moldova Programul de acțiuni pentru implementarea acesteia.”

2. Anexa proiectului de Lege va avea următorul conținut:

**„CONCEPȚIA
SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**Capitolul I
DESCRIEREA SITUAȚIEI ȘI DEFINIREA PROBLEMEI**

**Secțiunea 1
Descrierea situației**

1. Dezvoltarea rapidă și extinderea multisectorială a tehnologiei informației reprezintă o parte indispensabilă a societății contemporane, cu efecte diverse de ordin social, politic, militar și economic asupra vieții cotidiene la nivel de stat și cetățean. În acest context întreprinderea unor măsuri necesare pentru asigurarea securității la nivel național reprezintă un program complex de activități, ce au legături directe cu nivelul asigurării securității informaționale a persoanei, societății și statului în ansamblu.

2. Evoluția tehnologiei informației și diversificarea surselor de informare în masă creează atât premise favorabile pentru buna funcționare a societății contemporane, dar și facilitează extinderea la scară largă, de către centrele subversive, a utilizării mijloacelor de propagandă și

agresiune mediatică în scopul destabilizării situației social-politice și subminării suveranității, independenței și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

3. Creșterea dependenței societății contemporane de globalizarea sistemelor informaționale și a infrastructurilor de comunicații sporește vulnerabilitatea persoanei, societății și statului față de amenințările accentuate din domeniile informațional-tehnologic și informațional-mediatic.

4. Măsurile de depistare, prevenire și contracarare a amenințărilor complexe și persistente la adresa securității informaționale, pot fi aplicate doar cu condiția existenței și funcționării cadrului legislativ-normativ în domeniu, a instrumentelor și metodelor clare, a mecanismelor de colaborare la nivel național și internațional.

5. Concepția securității informaționale a Republicii Moldova (*în continuare – Concepția*) este determinată de necesitatea protejării intereselor statului și ale cetățeanului, a obiectivelor vitale și de importanță strategică pentru securitatea națională, a procesului de asigurare a protecției informației atribuite la secret de stat, de prevenire și combatere a criminalității informatice.

6. Concepția reprezintă o viziune generală referitoare la scopul, obiectivele, principiile și direcțiile de bază ale activității de asigurare a nivelului securitate informațională a Republicii Moldova.

7. Asigurarea securității informaționale se consideră parte componentă a sistemului național de securitate.

8. Interesele naționale în domeniul asigurării securității informaționale sunt: asigurarea drepturilor și libertăților persoanei, societății și statului privind accesul la resursele informaționale, utilizarea și dezvoltarea domeniului tehnologiei informației și comunicațiilor electronice; asigurarea protecției spațiului informațional, a obiectivelor naționale vitale ale statului, a infrastructurii critice, a informațiilor clasificate și cu accesibilitate limitată; depistarea, prevenirea și contracararea riscurilor și amenințărilor ce prezintă pericol pentru securitatea informațională a Republicii Moldova, precum și protecția spațiului informațional național și a societății în ansamblu de impactul propagandei și agresiunii mediatice din exterior și din interior

9. Prezenta Concepție constituie bază pentru elaborarea și aprobarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova și a Planului de implementare a acesteia.

Secțiunea a 2-a

Noțiuni principale

10. Termenii și expresiile utilizate în prezenta Concepție au următoarele semnificații:
amenințare la securitatea informațională – un complex de condiții, forțe și factori care pun în pericol interesele naționale în domeniul asigurării securității informaționale;

armă informațională – informația și/sau tehnologia informației, mijloacele de comunicare în mass-media, precum și alte metode și resurse, utilizate la nivel tactic, operativ și strategic în scopul desfășurării războiului informațional;

amenințare hibridă de securitate – operațiune/operațiuni subversive și/sau de informație conduse sau plasate sub comanda unor state, structuri non-statale, organizații, indivizi, ce vizează în mod specific slăbiciuni și vulnerabilități într-o guvernare suverană, independentă și integră;

operațiune psihologică – acțiune planificată pentru a transmite publicului larg mesaje psihologice distructive, informații și indicatori selectați în funcție de emoții, motive și

raționamente obiective sau subiective pentru a influența comportamentul autorităților, organizațiilor, grupurilor și persoanelor;

politica de asigurare a securității informaționale a Republicii Moldova – direcții de activitate ale autorităților administrației publice, obligațiile și responsabilitățile acestora în scopul protejării intereselor naționale în spațiul informațional, bazate pe respectarea echilibrului dintre interesele persoanei, societății și statului;

propagandă - acțiune de răspândire sistematică a informației pentru a influența atitudinile, convingerile și comportamentul persoanelor, a sprijini sau a compromite instituții, cauze sau persoane prin prezentarea manipulatorie a informației și reflectarea selectivă a evenimentelor în scopul subminării intereselor naționale ale statului;

război informațional - ansamblul de acțiuni desfășurate în spațiul informațional prin intermediul propagandei, agresiunii mediatice, manipulării și dezinformării de către actori statali sau nonstatali, care includ operațiuni digitale, cibernetice și psihologice în scopul subminării suveranității, independenței și integrității teritoriale a statului;

securitate informațională – stare de protecție a resurselor informaționale, a persoanei, societății și statului, în spațiul informațional;

spațiu informațional – mediu de activitate (digital, cibernetic, mediativ) asociat cu formarea, crearea, transformarea, transmiterea, difuzarea, utilizarea, stocarea informațiilor, care produce efecte la nivel de conștiință individuală și socială, infrastructură informațională și informație.

Secțiunea a 3-a **Scopul și obiectivele Concepției**

11. Scopul Concepției este protejarea drepturilor fundamentale ale omului, democrației și statului de drept în spațiul informațional

12. Obiectivele de bază în domeniul asigurării securității informaționale sunt:

1) dezvoltarea capabilităților necesare pentru a reacționa în cazul unor amenințări hibride de securitate;

2) monitorizarea permanentă și evaluarea nivelului securității informaționale în Republica Moldova, identificarea surselor interne și externe de amenințări la securitatea informațională, determinarea direcțiilor prioritare de prevenire și neutralizare a acestor amenințări;

3) monitorizarea spațiului informațional și depistarea acțiunilor de dezinformare și/sau de informare prin manipulare din interiorul sau exteriorul statului;

4) crearea condițiilor de respectare a drepturilor persoanelor fizice și juridice pentru practicarea activităților legale în spațiul informațional;

5) crearea unui sistem integrat de comunicare și evaluare a amenințărilor la securitatea informațională și a măsurilor operative de răspuns la acestea;

6) coordonarea activității autorităților administrației publice, instituțiilor de drept public și privat care execută sarcini de asigurare a securității informaționale;

7) dezvoltarea mecanismelor de prevenire, depistare, atenuare și răspuns, care ar permite schimbul de informație și asistență mutuală între autoritățile naționale responsabile de asigurarea securității informaționale;

8) controlul civic (monitorizarea) asupra activității autorităților administrației publice, comisiilor de stat și interdepartamentale, altor structuri care participă la soluționarea sarcinilor de asigurare a securității informaționale;

9) dezvoltarea capacităților de depistare, prevenire și contracarare a acțiunilor/inacțiunilor care atentează la securitatea intereselor legale ale persoanei, societății și statului, acțiunilor de

alterarea a informațiilor, de propagandă, acțiunilor extremiste, teroriste și de altă natură ce periclitează sistemul național de securitate în spațiul informațional;

10) dezvoltarea mecanismelor de comunicare strategică națională, pentru realizarea intereselor naționale ale Republicii Moldova;

11) dezvoltarea infrastructurii informaționale naționale;

12) efectuarea cercetărilor științifice aplicative în domeniul securității informaționale;

13) protejarea rețelelor de comunicații speciale ale Republicii Moldova, precum și a informației cu accesibilitate limitată pentru menținerea funcțiilor vitale ale statului;

14) asigurarea controlului asupra importului, certificării și utilizării mijloacelor de protecție a informației;

15) dezvoltarea sistemului de pregătire a cadrelor în domeniul securității informaționale;

16) asigurarea colaborării internaționale în domeniul securității informaționale;

17) dezvoltarea capacităților de reziliență informațională și cibernetică;

18) promovarea transparenței financiare în activitatea autorităților publice, asociațiilor obștești și societăților comerciale în contextul asigurării securității informaționale;

19) dezvoltarea culturii de securitate informațională;

20) consolidarea cooperării cu societatea civilă în domeniul asigurării securității informaționale a statului.

Secțiunea a 4-a

Amenințările la securitatea informațională

13. Principalele amenințări la securitatea informațională sunt:

1) acțiuni subversive în scopul influențării politicii interne și externe a statului;

2) amenințări hibride în scopul subminării securității naționale;

3) dominație informațională externă pe teritoriul necontrolat de către autoritățile constituționale ale Republicii Moldova;

4) elaborarea și aplicarea de către un șir de state a concepției de război informațional;

5) subminarea informațională a campaniilor electorale;

6) alterarea conținutului informațiilor vehiculate în spațiul public (manipularea informației, dezinformarea, tăinuirea sau falsificarea informației) cu scopul de a crea panică, induce tensiuni ori conflicte sociale;

7) îngrădirea accesului la informațiile publice;

8) difuzarea materialelor cu caracter extremist, a pornografiei infantile și mesajelor psihologice distructive;

9) activitatea organizațiilor teroriste și extremiste, interesul acestora față de posedarea și utilizarea armei informaționale;

10) stabilirea monopolului asupra formării, primirii și răspîndirii informației, inclusiv cu utilizarea rețelelor de comunicații electronice;

11) criminalitatea informatică transnațională, activitatea organizațiilor criminale internaționale, a grupurilor sau persoanelor, orientate spre obținerea accesului nesancționat la resursele de rețea și informație;

12) distrugerea, deteriorarea sau suprimarea radioelectronică a resurselor și sistemelor informaționale, rețelelor de comunicații electronice, precum și a sistemelor de protecție a informației;

13) activitatea ilegală a structurilor politice, economice, militare, de spionaj a serviciilor speciale străine, a unor grupuri sau persoane, orientată spre obținerea neautorizată a accesului la resursele informaționale sau a controlului asupra funcționării resurselor, tehnologiei informației, sistemelor informaționale și rețelelor de comunicații electronice;

14) nivelul redus de digitalizare a autorităților administrației publice, a domeniului financiar de creditare, a industriei, agriculturii, educației, sănătății, de deservire a cetățenilor, precum și de instruire a populației pentru utilizarea sistemului informațional;

15) diversiunile informaționale;

16) lipsa unei culturi de securitate informațională;

17) alocarea insuficientă din bugetul de stat a mijloacelor financiare pentru activitățile ce țin de securitatea informațională;

18) delimitarea neclară a atribuțiilor autorităților administrației publice responsabile de elaborarea și realizarea politicii de stat în vederea asigurării securității informaționale a statului.

Capitolul II **INSTRUMENTELE ȘI CĂILE DE SOLUȚIONARE** **A PROBLEMEI**

Secțiunea 1 **Asigurarea securității informaționale la nivel național**

14. Direcțiile strategice și tactice în domeniul asigurării securității informaționale se formează în baza intereselor naționale și ținând cont de amenințările la securitatea informațională a Republicii Moldova.

15. Asigurarea securității informaționale se bazează pe următoarele principii:

- 1) legalității;
- 2) caracterului sistematic, complex și științific;
- 3) delimitării atribuțiilor autorităților care asigură securitatea informațională;
- 4) realizării, pe etape, a programelor tematice privind asigurarea securității informaționale;
- 5) efectuării controlului asupra adoptării și executării deciziilor;
- 6) asigurării securității informaționale fără a prejudicia interesele persoanei, societății și statului;
- 7) transparenței;
- 8) continuității asigurării sistemului național de securitate;
- 9) protecția datelor cu caracter personal.

16. În cadrul exercitării funcțiilor de asigurare a securității informaționale, statul în persoana autorităților publice competente:

1) efectuează analiza și prognoza obiectivă și multilaterală a amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova, elaborează măsuri, metode și mecanisme de asigurare a securității informaționale;

2) elaborează și realizează în comun cu instituțiile publice și private programe tematice de stat în domeniul asigurării securității informaționale;

3) organizează activitatea autorităților administrației publice, asociațiilor obștești, societăților comerciale în vederea realizării complexului de măsuri orientate spre evitarea sau neutralizarea amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova;

4) promovează pe teritoriul Republicii Moldova politica de susținere a producătorilor naționali de mijloace de informatizare și protejare a informației, întreprinde măsuri de protejare a pieței interne împotriva pătrunderii unor mijloace de informatizare, produse informaționale și mijloace de protecție a informației ce nu corespund standardelor naționale și/sau internaționale;

5) facilitează și promovează accesul persoanelor fizice și juridice la resursele și sistemele informaționale globale.

Secțiunea a 2-a **Metodele de asigurare a securității informaționale**

17. În scopul prevenirii și contracarării amenințărilor la securitatea informațională a Republicii Moldova se elaborează și se aplică metode juridice, tehnico-organizatorice, economice, contrainformative și de securitate.

18. Metodele juridice prevăd:

- 1) ajustarea standardelor naționale la standardele internaționale;
- 2) elaborarea și perfecționarea legislației privind asigurarea securității informaționale a Republicii Moldova, în scopul depistării, prevenirii și contracarării acțiunilor de alterarea a

informațiilor, de propagandă, acțiunilor extremiste și teroriste în spațiul informațional, inclusiv obținerea accesului neautorizat la informație, copierea, folosirea sau distrugerea ilegală a informației sau falsificarea acesteia, distribuirea premeditată a informației neveridice, dezvăluirea ilegală a informației cu accesibilitate limitată, folosirea în scopuri criminale sau de profit a acestor informații.

19. Metodele tehnico-organizatorice prevăd:

- 1) dezvoltarea și perfecționarea unui sistem informațional modern întru asigurarea eficienței a securității naționale;
- 2) dezvoltarea capacităților de reacție urgentă la nivel național a organelor de drept și de securitate întru depistarea, prevenirea și contracararea acțiunilor/inacțiunilor ilegale în domeniul comunicațiilor electronice și criminalității informatice și atragerea la răspundere a persoanelor vinovate;
- 3) crearea unui sistem de stat unic de monitorizare și control a spațiului informațional național, inclusiv a traficului web protejat;
- 4) elaborarea, utilizarea și perfecționarea mijloacelor de protecție a informației, a metodelor de control al eficacității acestor mijloace, formarea și aplicarea resurselor, tehnologiilor, sistemelor informaționale și de comunicații electronice protejate, ridicarea fiabilității mijloacelor tehnice speciale și a asigurării de program;
- 5) crearea sistemelor și a mijloacelor de prevenire a acțiunilor speciale exercitate asupra sistemelor informaționale și de comunicații electronice, ce provoacă distrugerea, lichidarea, distorsionarea informației sau modificarea regimului de funcționare a sistemelor și mijloacelor de informatizare și comunicație;
- 6) depistarea dispozitivelor tehnice speciale de obținere ascunsă a informației și a programelor dăunătoare, prevenirea captării informației pe canalele tehnice, utilizarea mijloacelor criptografice de protecție la păstrarea, prelucrarea și transmiterea informației prin rețele de comunicații electronice, controlul asupra executării cerințelor speciale de protecție a informației;
- 7) certificarea mijloacelor de protecție tehnică și criptografică a informației, licențierea activității în domeniul asigurării securității informaționale, standardizarea metodelor și mijloacelor de protecție a informației;
- 8) elaborarea unui mecanism de conlucrare între autoritățile abilitate și persoanele fizice și juridice din domeniul cibernetic al Republicii Moldova, privind acordarea de către aceștia a accesului la codul sursă a aplicațiilor elaborate, comercializate și distribuite;
- 9) exercitarea controlului în domeniul aplicării tuturor tipurilor de semnături electronice;
- 10) perfecționarea sistemului de certificare a utilajului de comunicații electronice și asigurării cu programe a sistemelor automatizate de prelucrare a informației, în scopul corespunderii cu cerințele securității informaționale;
- 11) elaborarea sistemului de atestare a obiectelor de informatizare la îndeplinirea cerințelor cu privire la asigurarea protecției informației în timpul efectuării lucrărilor ce țin de elaborarea și păstrarea informației cu accesibilitate limitată, în special a celei atribuite la secret de stat;
- 12) perfecționarea sistemului de control al acțiunilor personalului și utilizatorilor resurselor, sistemelor informaționale și rețelilor de comunicații electronice protejate, pregătirea specialiștilor în domeniul asigurării securității informaționale.

20. Metodele economice prevăd:

- 1) stabilirea volumului și modului de finanțare a programelor speciale de asigurare a securității informaționale, a altor lucrări legate de realizarea metodelor juridice și tehnico-organizatorice de protecție a informației;
- 2) crearea unui potențial sistem de asigurare a riscurilor informaționale ale persoanelor fizice și juridice.

21. Metodele contrainformative și de securitate prevăd:

- 1) identificarea imixtiunilor în spațiul informațional de natură subversivă capabilă să afecteze securitatea informațională a Republicii Moldova;
- 2) depistarea, prevenirea și contracararea amenințărilor hibride de securitate în spațiul informațional care subminează suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova;
- 3) depistarea, prevenirea și înlăturarea riscurilor și amenințărilor generate de acțiunile ostile în spațiul informațional capabile să provoace război informațional contra Republicii Moldova;
- 4) asigurarea protecției informative și contrainformative a intereselor naționale în spațiul informațional;
- 5) elaborarea și punerea în aplicare a unor măsuri de profilaxie menite să prevină, să identifice și să înlăture cauzele și condițiile ce conduc la subminarea securității informaționale;
- 6) prevenirea, depistarea și contracararea activităților subversive ale organizațiilor extremist-teroriste, centrelor subversive și serviciilor străine de spionaj în spațiul informațional ;
- 7) prevenirea, depistarea și contracararea activităților informativ-subversive generate de servicii speciale străine orientate către defăimarea Republicii Moldova pe plan extern.

Secțiunea a 3-a **Cooperarea internațională în problemele asigurării** **securității informaționale**

22. În cadrul cooperării internaționale în domeniul securității informaționale Republica Moldova pornește de la interesele sale naționale, acționând în conformitate cu normele unanim recunoscute ale dreptului internațional și cu prevederile tratatelor internaționale la care este parte.

23. Direcțiile primordiale în cooperarea internațională a Republicii Moldova pe problemele asigurării securității informaționale sunt:

- 1) asigurarea securității în cadrul schimbului de informații, inclusiv în cazul transmiterii acestora prin rețele de comunicații electronice naționale și internaționale;
- 2) prevenirea, depistarea și contracararea accesului nesancționat la informațiile cu accesibilitate limitată din rețelele de comunicații electronice bancare internaționale și sistemele de comerț electronic, la informațiile organelor de drept internațional;
- 3) interzicerea elaborării, răspîndirii și aplicării armei informaționale;
- 4) schimbul de informații, experiențe și analize în condiții de parteneriat cu autoritățile altor state cu atribuții informative, contrainformative și de aplicare a legii în scopul prevenirii, descoperirii și contracarării amenințărilor hibride de securitate în spațiul informațional.

24. Realizarea direcțiilor specificate necesită o intensificare a cooperării Republicii Moldova cu organizațiile internaționale ce își desfășoară activitatea în domeniile asigurării securității informaționale.

25. Cooperarea internațională în domeniul asigurării securității informaționale are drept scop devenirea Republicii Moldova stat - furnizor de securitate pe plan regional și mondial.

Secțiunea a 4-a **Organizarea sistemului de asigurare** **a securității informaționale**

26. Asigurarea securității informaționale se efectuează în baza delimitării atribuțiilor autorităților puterii legislative, executive și judecătorești în domeniul dat.

27. Competența și funcțiile instituțiilor ce asigură securitatea informațională sunt stipulate în legislația ce reglementează domeniile de activitate a acestor instituții.

28. Securitatea informațională reprezintă o componentă inseparabilă a securității naționale, fiind asigurată, în limita competențelor stabilite de lege de către Parlamentul Republicii Moldova, Guvernul Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova, Consiliul Suprem de Securitate, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Procuratura, instanțele judecătorești, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, Consiliul de Observatori al Instituției Publice Naționale a Audiovizualului Compania “Teleradio-Moldova”, Comisia Electorală Centrală, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

29. Autoritățile administrației publice locale, inclusiv a UTA Găgăuzia, întreprinderile, instituțiile și organizațiile, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, persoanele fizice implicate în asigurarea securității informaționale îndeplinesc sarcinile în domeniul securității informaționale în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

30. Serviciul de Informații și Securitate, în limitele competenței, exercită atribuțiile autorității naționale de coordonare a activității tuturor autorităților publice în domeniul securității informaționale.

31. În scopul realizării intereselor statului în spațiul informațional și în domeniul asigurării securității informaționale, pot fi create comisii de stat sau interdepartamentale, care soluționează sarcinile de asigurare a securității informaționale a Republicii Moldova în conformitate cu atribuțiile acordate.

32. Realizarea consecventă și deplină a prevederilor prezentei Concepții va garanta dezvoltarea continuă a sistemului de securitate informațională a Republicii Moldova.”

Argumentare: Ca urmare a dezbaterilor în prima lectură și în ședința plenară a Parlamentului, proiectul Concepției securității informaționale a Republicii Moldova a fost revizuit conform tehnicii legislative și normelor limbii literare, precum și au fost excluse interpretările ce se dublează, termenii utilizați fiind compatibili cu cei din legislația comunitară. În special, proiectul a fost suplinit cu norme ce reglementează asigurarea securității informaționale în spațiului mediatic.

În contextul discuțiilor avute la ședința în plen a Parlamentului din 23 iunie 2017, pe marginea prezentului proiect, au fost examinate și incluse prevederi ce vizează domeniul de competență al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, totodată incluzând CCA în șirul instituțiilor care asigură securitatea informațională.

De asemenea, s-a expus într-o nouă formulă Secțiunea 4 din Capitolul I, care stabilește expres principalele amenințări sau surse de amenințări la securitatea informațională.

Alte propuneri de ajustare și îmbunătățire a proiectului au vizat preponderent excluderea unor termeni și formulări extinse, precum și ajustarea proiectului în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 33 din 11.01.2007 „Cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici”, fapt realizat la definitivarea acestuia.

Suplimentar, proiectul Concepției a fost revizuit, fiind stabilită o formulă îmbunătățită a normelor ce reglementează scopul și obiectivele de bază în domeniul securității informaționale a Republicii Moldova.

Corespunzător au fost revizuite principalele amenințări la adresa securității informaționale, metodele de prevenire și contracarare a acestora, direcțiile strategice și tactice pe care statul urmează să le realizeze, ținând cont de criteriile de organizare și funcționare a spațiului informațional național.

De asemenea, au fost trasate direcțiile de cooperare internațională în domeniul securității informaționale pe care Republica Moldova, urmează să le promoveze ținând cont de interesele sale naționale.

Statuând faptul că securitatea informațională reprezintă o componentă inseparabilă a securității naționale, aceasta poate fi asigurată doar printr-o eficiență conlucrării a tuturor autorităților statului în limita competențelor stabilite de lege. Astfel, în scopul excluderii unor lacune în reglementări, a fost suplinită lista autorităților implicate în asigurarea și soluționarea sarcinilor în domeniul securității informaționale.

De asemenea, au înaintat propuneri pentru perfecționarea proiectului de lege reprezentanți Consiliul Coordonator al Audiovizualului și ai societății civile (A.O. IDIS Viitorul, Asociația Presei Electronice-APEL, CID NATO), acestea fiind înaintate în cadrul subgrupului de lucru privind securitatea informațională, care este parte a Grupului de lucru pentru îmbunătățirea legislației mass-media.

Prevederile proiectului ajustat vor constitui baza inițierii și dezvoltării conlucrării între autoritățile abilitate în domeniul securității informaționale și subiecții spațiului informațional al Republicii Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică. Drept rezultat, se vor identifica vulnerabilitățile, inclusiv la nivelul codului sursă a aplicațiilor elaborate, comercializate și distribuite, care pot atenta la securitatea informațională a Republicii Moldova.

După aprobare, Concepția va servi drept bază pentru elaborarea direcțiilor politicii de stat în domeniul asigurării securității informaționale și a actelor normative corespunzătoare, perfecționarea și coordonarea activității autorităților publice, întocmirea programelor sectoriale de asigurare a securității informaționale, precum și pentru crearea unui sistem unic de protecție a informației ce întrunește măsurile legale, organizaționale, tehnice, tehnologice și fizice de protecție.

Deputați
în Parlament

1

Constantin Iutu / S. I. S. / M. S. S. /
/ Roman Botan /
/ Eugen Carpar /
/ Oleg Agor /
/ S. N. S. /
/ S. N. S. /
/ A. R. S. /